

۱۶۷۱۸۶

به نام خدا

ظرفیت جذب دانش

مؤلفین:

دکتر فرزاد موحدی سجانی

(عضوبیات علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات)

محمد تقی صادقی

(دانشجوی دکتری مدیریت فناوری اطلاعات)

سرشناسه	:	موحدی سبحانی، فرزاد، ۱۳۴۸ -
عنوان و نام پدیدآور	:	ظرفیت جذب دانش / مؤلفین فرزاد موحدی سبحانی، محمدتقی صادقی.
مشخصات نشر	:	تهران: آتی نگر، ۱۳۹۴.
مشخصات ظاهری	:	۲۴۰ ص: مصور، جدول، نمودار.
شابک	:	۹۷۸-۶۰۰-۷۶۳۱-۰۲-۷
وضعیت فهرست نویسی	:	فیبا
موضوع	:	مدیریت دانش -- جنبه های اجتماعی
موضوع	:	مدیریت دانش -- جنبه های اقتصادی
موضوع	:	فرهنگ سازمانی
شناسه افزوده	:	صادقی، محمدتقی، ۱۳۵۷ -
رده بندی کنگره	:	۱۳۹۴ ظ ۴۸۴ م ۲ / HD۳۰
رده بندی دیویی	:	۶۵۸ / ۴۰۳۸
شماره کتابشناسی ملی	:	۴۱۲۱۹۲۶

انتشارات آتی نگر

عنوان: ظرفیت جذب دانش

مؤلفین: دکتر فرزاد موحدی سبحانی، محمدتقی صادقی

صفحه آرای و طراحی جلد: همتا بیداریان

ناشر: آتی نگر

ناشر همکار: انتشارات حنان

تیراژ: ۱۰۰۰ جلد

چاپ اول: ۱۳۹۴

قیمت: ۱۵۰,۰۰۰ ریال

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۶۳۱-۰۲-۷

تلفن مرکز پخش: ۰۹۳۵۷۱۷۱۷۱۳ - ۶۶۵۶۵۳۳۶-۸

آدرس: تهران - خیابان جمالزاده جنوبی - روبه روی کوچه رشتچی - پلاک ۱۴۴ - واحد ۲

آدرس انتشارات حنان: تهران، خیابان نجات الهی، بین سند و کریمخان، پلاک ۱۷۶، ط ۳ واحد ۱،

تلفن: ۸۸۵۳۶۶۰۷

www.ati-negar.com

(هرگونه کپی و نسخه برداری از مطالب این کتاب ممنوع می باشد).

فهرست مطالب

پیشگفتار

۷

فصل اول: معرفی ظرفیت جذب

۹

- ۱-۱ مقدمه ۹
- ۱-۲ دانش ۱۰
- ۱-۳ مدیریت دانش ۱۱
- ۱-۴ قابلیت‌های پویا ۱۲
- ۱-۵ قابلیت خلق دانش ۱۳
- ۱-۶ ظرفیت جذب ۱۴
- ۱-۷ الگوی پیشنهادی ظرفیت جذب ۲۰
- ۱-۸ قابلیت‌های ظرفیت جذب ۲۱
- ۱-۹ فرضیات زیربنایی ظرفیت جذب ۲۵
- ۱-۱۰ ظرفیت جذب: ساختاری چند بُعدی ۲۹
- ۱-۱۱ ظرفیت جذب و خروجی‌ها ۳۲
- ۱-۱۲ ظرفیت جذب و یادگیری سازمانی ۳۴
- ۱-۱۳ فاکتورهای تأثیرگذار بر ظرفیت جذب ۳۶
- ۱-۱۴ نتیجه‌گیری ۳۷

فصل دوم: ظرفیت جذب و سرمایه انسانی

۳۹

- ۲-۱ مقدمه ۳۹
- ۲-۲ دانش خارجی ۴۰
- ۲-۳ معیارهایی برای تعیین ارزش دانش جدید ۴۲
- ۲-۴ انتقال دانش ۴۴
- ۲-۵ عوامل مربوط به نفوذ مؤثر دانش خارجی در سازمان ۴۷
- ۲-۶ ابزارهایی برای اشاعه دانش ۴۸

- ۲-۷ عوامل مربوط به کسب مؤثر از دانش خارجی ۴۹
- ۲-۸ ظرفیت جذب و انتقال دانش ۵۲
- ۲-۹ گیرنده دانش به عنوان یک عامل تعیین کننده انتقال دانش ۵۴
- ۲-۱۰ تجارب قبلی ۵۵
- ۲-۱۱ یادگیری سازمانی و مدیریت دانش ۵۶
- ۲-۱۲ نتیجه گیری ۵۸

فصل سوم: ظرفیت جذب و سرمایه انسانی ۵۹

- ۱-۱ مقدمه ۵۹
- ۱-۲ سرمایه انسانی ۶۰
- ۳-۳ اهمیت سرمایه انسانی ۶۱
- ۳-۴ مفهوم ساری ظرفیت جذب فردی ۶۲
- ۳-۵ عوامل تأثیرگذار در ظرفیت جذب کارکنان ۶۶
- ۳-۶ سوابق و نتایج ظرفیت جذب فردی ۶۶
- ۳-۶-۱ تنوع دانش قبلی ۶۶
- ۳-۶-۲ تنوع شبکه ۶۸
- ۳-۷ شبکه سازی ۶۹
- ۳-۷-۱ شبکه های رسمی ۶۹
- ۳-۷-۲ شبکه های غیررسمی ۷۰
- ۳-۷-۳ سبک شناختی ۷۰
- ۳-۸ تلفیق دانش از طریق مکانیزم های تلفیق اجتماعی ۷۲
- ۳-۸-۱ قابلیت های ترکیبی برای تقویت توانایی تلفیق دانش ۷۲
- ۳-۸-۲ سبک مدیریت حمایتی و فرهنگ تلفیقی: بهبود انگیزه جهت تلفیق دانش ۷۵
- ۳-۹ به اشتراک گذاری دانش ۷۶
- ۳-۱۰ نتیجه گیری ۷۶

فصل چهارم: ظرفیت جذب و فناوری اطلاعات ۷۹

- ۴-۱ مقدمه ۷۹
- ۴-۲ تلاش فناوری ۸۰

۸۲	۴-۳ قابلیت فناوری
۸۵	۴-۴ فناوری اطلاعات
۸۶	۴-۴-۱ یکپارچگی فناوری اطلاعات
۸۸	۴-۴-۲ قابلیت‌های فناوری اطلاعات
۹۲	۴-۴-۳ مفهوم ظرفیت جذب فناوری اطلاعات
۹۷	۴-۴-۴ عوامل مؤثر در ظرفیت جذب فناوری اطلاعات در شرکت‌ها
۱۰۰	۴-۵ ظرفیت جذب و فناوری اطلاعات
۱۰۳	۴-۶ نتیجه‌گیری

فصل پنجم: ظرفیت جذب شرکت‌های کوچک و متوسط

۱۰۵	۵-۱ مقدمه
۱۰۶	۵-۲ شرکت‌های کوچک و متوسط
۱۰۸	۵-۳ ظرفیت جذب در زمینه شرکت‌های کوچک و متوسط
۱۱۰	۵-۴ معضل جذب دانش خارجی در شرکت‌ها
۱۱۴	۵-۵ ظرفیت جذب و عملکرد بازار در SME ها
۱۱۵	۵-۶ ظرفیت جذب و عملکرد مالی
۱۱۶	۵-۷ ظرفیت جذب و عملکرد نوآوری در SME ها
۱۱۹	۵-۸ تناقض ظرفیت جذب در SME ها
۱۴۰	۵-۹ نتیجه‌گیری

فصل ششم: ظرفیت جذب و سرمایه اجتماعی

۱۴۳	۶-۱ مقدمه
۱۴۴	۶-۲ مفهوم فرهنگ
۱۴۵	۶-۳ ویژگی‌های فرهنگ
۱۴۶	۶-۴ تعریف سازمان
۱۴۷	۶-۵ مفهوم فرهنگ سازمانی
۱۵۰	۶-۶ نظریه‌های فرهنگ سازمانی
۱۵۴	۶-۷ رویکرد دانش‌پسند برای فرهنگ سازمانی
۱۵۵	۶-۸ ساختار فرهنگ سازمانی
۱۵۵	۶-۸-۱ اعتماد

۱۵۶	۶-۸-۲ همکاری
۱۵۷	۶-۸-۳ باز بودن
۱۵۸	۶-۸-۴ خودمختاری
۱۵۹	۶-۸-۵ پذیرش یادگیری
۱۵۹	۶-۸-۶ مراقبت
۱۸۵	۶-۹ نتیجه گیری

۱۸۷ فصل هفتم: ظرفیت جذب و سرمایه اجتماعی

۱۸۷	۷-۱ مقدمه
۱۸۸	۷-۲ تعریف سرمایه
۱۸۹	۷-۳ تعریف اجتماعی
۱۹۰	۷-۴ مفهوم سرمایه اجتماعی
۱۹۰	۷-۵ عوامل تشکیل دهنده سرمایه اجتماعی
۱۹۱	۷-۶ ابعاد سرمایه اجتماعی
۱۹۴	۷-۷ شبکه‌های اجتماعی
۱۹۵	۷-۸ استفاده از شبکه‌های اجتماعی
۱۹۶	۷-۹ شبکه اجتماعی: فرصت خارجی شرکت‌ها برای کسب دانش جدید
۱۹۷	۷-۱۰ ارتباط مکمل بین ظرفیت جذب و روابط شبکه اجتماعی
۱۹۹	۷-۱۱ شبکه‌های دانش
۲۰۵	۷-۱۲ سرمایه اجتماعی و مدیریت دانش
۲۰۶	۷-۱۳ سرمایه اجتماعی و شرکت‌های کارآفرین
۲۱۲	۷-۱۴ سرمایه اجتماعی و یادگیری شبکه‌محور
۲۱۴	۷-۱۵ ظرفیت جذب و سرمایه اجتماعی
۲۱۸	۷-۱۶ نتیجه‌گیری

پیشگفتار

امروزه در پژوهش‌های مدیریت، ارتباط دانش با عملکرد به‌خوبی شناخته شده است و مزیت رقابتی سازمان‌ها بیشتر از آن‌که وابسته به منابع فیزیکی باشد، به دانشی که در اختیار آن‌هاست بستگی دارد. خارج از مرزهای سازمانی منابعی از دانش وجود دارد که سازمان‌ها با بهره‌گیری از آن‌ها می‌توانند قابلیت‌های رقابتی خود را توسعه دهند یا قابلیت‌های نوینی را خلق کنند. ظرفیت جذب دانش به‌عنوان توانایی یک شرکت در شناسایی، کسب و به‌کارگیری دانش موجود در محیط خارج از سازمان، نقش مهمی در توسعه نوآوری و اثربخشی آن دارد. همچنین به فرایندهایی اشاره دارد که طی آن سازمان به کسب، جذب، انتقال و به‌بردارای دانش می‌پردازد تا قابلیت‌های پویایی در خود ایجاد کند. این قابلیت‌ها، توانایی سازمان را برای دستیابی و حفظ مزیت رقابتی را افزایش می‌دهند. هر چه سازمان ظرفیت جذب بالایی داشته باشد انتقال دانش آسان‌تر و با سرعت بیشتر انجام می‌شود. درباره موضوع ظرفیت جذب دانش، مطالب و مقالات فارسی اندک و ناچیزی وجود دارد لذا برای پُر کردن این خلاء علمی تصمیم گرفته شد کتابی با این موضوع تهیه گردد تا مطالب مختلفی را از مقالات گوناگون جمع‌آوری و برای استفاده در اختیار علاقه‌مندان قرار دهد. کتاب حاضر، مشتمل بر هفت فصل تنظیم شده است و می‌تواند به‌عنوان مرجع کامل موضوع ظرفیت جذب دانش جهت کارشناسان و مدیران سازمان‌های صنعتی، موسسات دولتی یا غیردولتی، شرکت‌ها به ویژه شرکت‌های کوچک و متوسط قلمداد گردد. همچنین منبع و مکمل مناسب برای دروس مدیریت دانش جهت دانشجویان مقاطع کارشناسی ارشد و دکتری در دانشگاه‌ها محسوب می‌شود. در این کتاب سعی بر آن شده که تمامی مفاهیم، نکته‌ها و آموزه‌های ظرفیت جذب دانش با بیانی ساده و روان مطرح شود به طوری که خوانندگان دچار سردرگمی و یا گسست مفاهیم و مطالب نشوند. همچنین در ترجمه‌ها تلاش شده است تا با حفظ امانت و اصالت متن کتاب، جملات به صورتی روان و ساده ترجمه شود تا خوانندگان محترم بتوانند مفاهیم آن را درک کنند. با این حال، این اثر خالی از اشکال نبوده و ارائه و ارسال نقطه نظرات ارزشمند به پست الکترونیک Sadeghi22@yahoo.com موجب امتنان خواهد بود.